

Sygn. akt XX GC 755/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Gospodarczy XX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Rachocka
Protokolant:	Małgorzata Szmit

po rozpoznaniu w dniu 04 sierpnia 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **E. K.**

przeciwko (...) **spółce akcyjnej w W.**

o uchylenie uchwał wspólników lub akcjonariuszy

orzeka:

1. oddala powództwo;
2. zasądza od powoda E. K. na rzecz pozwanego (...) spółce akcyjnej w W. kwotę 377,00 (trzysta siedemdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Anna Rachocka

sygn. akt XX GC 755/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 lipca 2014 roku powód E. K. wniósł przeciwko (...) spółce akcyjnej w W. pozew o uchylenie uchwały nr 18/2014 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A. , podjętej w dniu 26 czerwca 2014 roku w sprawie ograniczenia prawa zbywania do (...) akcji przez akcjonariuszy celem ich umorzenia przez pozwaną spółkę oraz zasądzenie kosztów postępowania (pozew k. 2 - 8, zażalenie k. 171).

Uzasadniając żądanie powód wskazał, że jest akcjonariuszem pozwanej spółki posiadającym akcje serii (...). W dniu 26 czerwca 2014 roku doszło do podjęcia uchwały nr 18/2014 na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki, w której ograniczono zbywanie akcji pozwanej do (...), a powód głosował przeciwko tej uchwale i zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Uchwała ta w ocenie powoda nie była ujęta w porządku obrad, a dodatkowo nie została podjęta przez cały kapitał zakładowy pozwanej spółki. Okoliczności te stanowią o tym, że podjęcie przedmiotowej uchwały dokonane zostało z naruszeniem statutu spółki. E. K. wskazał także, że podjęta uchwała godzi w interesy akcjonariuszy ponieważ

nie uwzględnia w odpowiednim stopniu różnych interesów służących wszystkim w spółce oraz jednocześnie godzi w interesy spółki, ponieważ ogranicza jej zysk i ma na celu wyrządzenie majątkowej krzywdy akcjonariuszom.

W odpowiedzi na pozew z dnia 28 września 2014 roku pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda kosztami postępowania. W uzasadnieniu wskazał, że w jego ocenie zaskarżona uchwała nie narusza statutu spółki w zakresie opisanym przez powoda, jak również nie godzi w interesy samej spółki oraz jej akcjonariuszy.

W dalszym toku postępowania stanowisko stron nie uległo zmianie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód E. K., jako akcjonariusz w spółce (...) spółka akcyjna w W., wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr (...), jest właścicielem (...) akcji imiennych serii (...) o wartości nominalnej (...) złotych każda, o numerach (...) (KRS pozwanego 67, okoliczność bezsporna).

W dniu 28 czerwca 2011 r. została podjęta przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy uchwała nr 4/2011 w sprawie przyjęcia jednolitego tekstu statutu pozwanej spółki (uchwała k. 16).

Zgodnie z §3 ust. 2 statutu pozwana spółka została utworzona na czas nieoznaczony. Kapitał zakładowy spółki został oznaczony w §5 statutu w wysokości (...) złotych, na który składało się (...) akcji imiennych serii (...), (...) akcji imiennych serii (...) oraz (...) akcji imiennych serii (...). W §7 statutu wskazano, że kapitał zakładowy może zostać podwyższony uchwałą Walnego Zgromadzenia w drodze emisji nowych akcji lub w drodze podwyższenia nominalnych wartości dotychczasowych akcji.

Statut w §8 ust 1a stanowi, że pozwana spółka może nabywać własne akcje w celu ich umorzenia. Wynagrodzenie z tytułu umorzonych akcji spółka miała wypłacać akcjonariuszom w ramach podziału. W §8 określone zostały szczegółowe warunki, na podstawie których mogło dojść do nabycia akcji imiennych w celu ich umorzenia przez spółkę. W przypadku ziszczenia się warunków, o których mowa w §8 do nabycia przez spółkę od akcjonariusza akcji w celu ich umorzenia, akcje te mogą być umorzone jedynie za zgodą akcjonariusza (§9 statutu). Statut w §9 jednocześnie nakładał obowiązek określenia w stosownej uchwale podstawy prawnej umorzenia, sposobu finansowania wynagrodzenia za umorzone akcje, wysokości wynagrodzenia oraz sposobu obniżenia kapitału zakładowego. Dodatkowo w §9 ust. 3 statutu ustalono, że wartość wynagrodzenia akcjonariusza za nabyte przez spółkę i umorzone akcje nie może być niższa od jej wartości bilansowej ustalonej na podstawie bilansu spółki za ostatni rok obrotowy.

W §13 statutu określone zostały zasady podejmowania przez Walne Zgromadzenie uchwał, zgodnie z którym możliwe jest podejmowanie uchwał objętych porządkiem obrad. W przypadku podjęcia uchwały nieobjętej porządkiem obrad, do jej ważności zgodnie z statutem niezbędna była obecność całego kapitału zakładowego spółki, przy jednoczesnym braku sprzeciwu co do jej podjęcia przez obecnych.

W dniu 10 czerwca 2014 roku pozwany skierował do powoda zawiadomienie o zwołaniu na dzień 26 czerwca 2014 roku na godzinę 13:00 w Sali konferencyjnej Hotelu (...) w W. Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A. (pismo pozwanego k. 34, okoliczność bezsporna).

W zawiadomieniu jako porządek obrad wskazano:

1. Otwarcie Zgromadzenia;
2. Wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
3. Wybór Komisji Skrutacyjnej;
4. Informację Zarządu o działalności Spółki w 2013 roku;

5. Informację zarządu o działalności spółki w 2013 roku;
 6. Rozpatrzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki w roku 2013;
 7. Rozpatrzenie sprawozdania finansowego spółki za okres 2013 roku;
 8. Przedstawienie sprawozdania Rady Nadzorczej;
 9. Sprawozdanie zarządu spółki z realizacji uchwały nr 18/2013 ZWZA
 10. Podjęcie uchwał w sprawach:
 - a. Zatwierdzenia sprawozdania zarządu z działalności spółki;
 - b. Zatwierdzenia sprawozdania finansowego za okres 2013 roku
 - c. Podziału zysku netto za rok 2013;
 - d. Udzielenia absolutorium członkom zarządu;
 - e. Udzielenia absolutorium członkom Rady Nadzorczej;
 - f. Zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego;
 - g. Umorzenia akcji własnych spółki;
 - h. Obniżenia kapitału zakładowego spółki w związku z umorzenia akcji własnych spółki nabytych w celu umorzenia, przy czym obniżenie kapitału zakładowego nastąpi przez umorzenie akcji własnych imiennych o serii (...) oraz akcji imiennych serii (...);
 - i. Przyjęcia jednolitego tekstu statutu;
 - j. Wyrażenia zgody na przeprowadzenie przez Zarząd transakcji polegających na nabyciu przez spółę od akcjonariuszy akcji własnych w celu ich umorzenia, określenia ilości nabywanych akcji w celu umorzenia, wynagrodzenia akcjonariuszom umorzonych akcji i źródeł finansowania wypłat wynagrodzenia akcjonariuszy umarzanych akcji;
2. Zamknięcie Zgromadzenia.

Zgodnie z terminem wskazanym w zawiadomieniu, w dniu 26 czerwca 2014 roku odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (...) S.A. Powód E. K. jako akcjonariusz spółki brał udział w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy odbywającym się w dniu 26 czerwca 2016 roku (lista obecności k. 102, okoliczność bezsporna).

W trakcie trwania Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy poddana pod głosowanie została uchwała nr 18/2014 wskazana w pkt 10 lit. j zawiadomienia z dnia 10 czerwca 2014 roku, tj. w sprawie upoważnienia zarządu do nabycia przez spółkę od dotychczasowych akcjonariuszy akcji własnych spółki w celu ich umorzenia, ustalenia wynagrodzenia przysługującego akcjonariuszom umarzanych akcji oraz źródeł finansowania wypłat wynagrodzenia przysługującego akcjonariuszem umarzanych akcji (protokół k. 77, zawiadomienie k. 34, uchwała nr 18/2014 k. 100, okoliczność bezsporna).

W głosowaniu nad uchwałą nr 18/2014 głosowało (...) kapitału zakładowego, z czego głosów „za przyjęciem” uchwały zostało oddanych (...), głosów „przeciw” było (...), a głosów „wstrzymujących się” było (...) (protokół k.100 - 101, okoliczność bezsporna). W wyniku głosowania uchwała nr 18/2014 weszła w życie z dniem powzięcia (§2 uchwały nr 18/2014).

Powód, który głosował przeciwko podjęciu uchwały nr 18/2014, zgłosił do protokołu obrad swój sprzeciw, który został odnotowany przez przewodniczącego obrad (§2 uchwały k. 100 v., okoliczność bezsporna).

W wyniku podjętej uchwały nr 18/2014, zgodnie z §1 ust. 1, (...) S.A. upoważniło zarząd spółki do nabycia przez spółkę za wynagrodzeniem od dotychczasowych akcjonariuszy spółki akcji własnych serii (...) i(...) oraz akcji własnych spółki serii (...) w ilości maksymalnie (...) akcji serii (...) od każdego akcjonariusza spółki. W §1 ust. 2 uchwały wskazano, że łączna ilość nabywanych akcji zostanie określona przez Zarząd na podstawie możliwości ekonomiczno – finansowych spółki oraz harmonogramu zakupów. W §1 ust. 3 uchwały nr 18/2016 ustalono, że nabycie akcji ma na celu ich umorzenie za zgodą akcjonariusza. Wartość nabytych akcji miała być ustalona w oparciu odpowiadającym wartości bilansowej akcji spółki ustalonej zgodnie ze statutem spółki. Wynagrodzenie za umarzone akcje miało być w całości sfinansowane z kwoty przeznaczonej do podziału – zgodnie z art. 348 §1 k.s.h., a ich umorzenie miało nastąpić przez obniżenie kapitału zakładowego spółki o kwotę odpowiadającą nominalnej wartości nabywanych w celu umorzenia akcji.

Działania w postaci nabywania akcji własnych w celu ich umorzenia podejmowane były także przez pozwanego w latach wcześniejszych. Miały one na celu poprawienie sytuacji finansowej spółki przez poprawienie jej wskaźników finansowych (wyjaśnienia pozwanego na rozprawie w dniu 04 sierpnia 2016 r. czas 00:31:00). W ramach upoważnienia Zarządu pozwanej spółki przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (...) S.A. z dnia 25 czerwca 2010 roku pozwany nabył (...) akcji własnych w celu ich umorzenia za łączną wartość wynagrodzenia w kwocie(...) złotych. W roku 2011 liczba akcji własnych nabytych przez pozwanego wynosiła (...) akcji, za łączną kwotę wynagrodzenia w wysokości (...) złotych. W roku 2012 pozwany nabył (...) akcji własnych w celu umorzenia za łączną wartość wynagrodzenia w kwocie (...) złotych. Natomiast w roku 2013 strona pozwana nabyła (...) akcji własnych w celu umorzenia za kwotę (...) złotych (zestawienie k. 118, wyjaśnienia pozwanego na rozprawie w dniu 04 sierpnia 2016 r. czas 00:32:00).

W dniu 19 czerwca 2015 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy udzieliło zarządowi pozwanej spółki upoważnienia m. in. do nabycia akcji własnych spółki celem ich umorzenia zwiększając ich liczbę w porównaniu z zaskarżoną uchwałą nr 18/2014 z (...) do (...) sztuk akcji (uchwała nr 18/2015 z dnia 19 czerwca 2015 roku k. 215).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o powołane wyżej dowody z dokumentów na okoliczności wskazane przez strony. Ich autentyczność nie była kwestionowana przez którąkolwiek ze stron postępowania. Także w ocenie Sądu nie zachodzą żadne okoliczności poddające w wątpliwość ich autentyczność. Oceniając materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie należy mieć na uwadze to, że stan faktyczny niniejszej sprawy nie był sporny pomiędzy stronami postępowania. Strony dokonywały bowiem jedynie odmiennej oceny prawnej będących poza sporem okoliczności faktycznych.

Sąd nie uwzględnił wniosku powoda o odroczenie rozprawy wyznaczonej na dzień 04 sierpnia 2016 roku z uwagi na toczące się pomiędzy stronami postępowanie ugodowe (wniosek k. 250 – 251) oraz o przesłuchanie go w drodze pomocy sądowej z uwagi na stan zdrowia i odległość od miejsca zamieszkania do siedziby sądu (wniosek k. 244). Pełnomocnik pozwanego oświadczył na rozprawie w dniu 04 sierpnia 2016 roku, że nie ma możliwości zawarcia z powodem ugody (czas: 00:05:15), powód nie złożył do akt sprawy zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się na wezwanie wystawionego przez lekarza sądowego – art. 214¹ §1 k.p.c., zasadą jest, że postępowanie dowodowe odbywa się przed sądem orzekającym, a powód nie wykazał przesłanek, o których mowa w art. 235 §1 k.p.c.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w niniejszej sprawie było niezasadne i należało je oddalić w całości.

Roszczenie zawarte w pozwie oparte jest na art. 422 §1 k.s.h., zgodnie z którym, uchwała walnego zgromadzenia sprzeczna ze statutem bądź dobrymi obyczajami i godząca w interes spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie akcjonariusza może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały. Artykuł

422 k.s.h. wprowadza - w odróżnieniu od art. 425 k.s.h. - możliwość zaskarżenia uchwały poprzez wniesienie powództwa o jej uchylenie.

Należy podkreślić, że warunkiem skutecznego zaskarżenia jest zaistnienie przesłanek ujętych w art. 422 §1 k.s.h. i wytoczenie powództwa w terminie (art. 424 k.s.h.) oraz przez osoby do tego legitymowane (art. 422 §2 k.s.h.).

Powódód spełnił warunki, o których mowa w art. 424 k.s.h. oraz art. 422 §2 k.s.h. Poza sporem w niniejszej sprawie było kwestia posiadania przez powoda legitymacji czynnej do wytoczenia powództwa. Brak było jednak podstaw do uchylenia uchwały, o których mowa w art. 422 § 1 k.s.h.

Wymienione w art. 422 § 1 k.s.h. przesłanki umożliwiające żądanie uchylenia uchwały należy rozpatrywać w dwóch płaszczyznach, tj. uchwał powziętych z naruszeniem postanowień statutu spółki lub sprzecznych z dobrymi obyczajami oraz jednoczesnego godzenia w interesy spółki lub skierowania na pokrzywdzenie akcjonariusza.

Możemy więc przyjąć, że uchwała musi być spreczna ze statutem spółki i jednocześnie godzić w interesy spółki lub musi być spreczna ze statutem spółki i jednocześnie mieć na celu pokrzywdzenie akcjonariusza. Ewentualnie uchwała może być spreczna z dobrymi obyczajami i jednocześnie godzić w interesy spółki, albo też być spreczna z dobrymi obyczajami i mieć na celu pokrzywdzenie akcjonariusza. Poza tymi wariantami możliwe jest również, aby uchwała była spreczna ze statutem spółki i z dobrymi obyczajami i jednocześnie godziła w interesy spółki, jak również spreczna ze statutem spółki i z dobrymi obyczajami i jednocześnie miała na celu pokrzywdzenie akcjonariusza, a także w końcu była spreczna ze statutem spółki i z dobrymi obyczajami i jednocześnie godziła w interesy spółki oraz miała na celu pokrzywdzenie akcjonariusza.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, że doszło do spełnienia któregokolwiek ze wskazanych wyżej przypadków stanowiących o możliwości skutecznego żądania przez powoda uchylenia będącej przedmiotem tego postępowania uchwały.

Odnosząc do pierwszego z zarzutów wskazanych przez powoda, tj. naruszenia przez uchwałę nr 18/2014 statutu spółki, należało stwierdzić, że zarzut ten jest nieuprawniony. Powód wskazywał, że uchwała podjęta w dniu 26 czerwca 2014 r. nie została objęta porządkiem obrad, co miało wynikać z dokumentu stanowiącego zawiadomienie o zwołaniu Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Wbrew stanowisku powoda, w dokumencie tym, w miejscu wskazującym porządek obrad wraz z poszczególnymi czynnościami wskazana została treść przedmiotowej uchwały (zawiadomienie z dnia 10 czerwca 2014 r. pkt 9 ppkt 18 k. 34 v.). Zaskarżona pozwem uchwała została wprost wskazana w pkt 9 ppkt 18 tego zawiadomienia. Analiza treści uchwały zawartej w protokole obrad z dnia 26 czerwca 2014 roku odpowiada treści zaproponowanego projektu uchwały wskazanego w zawiadomieniu przesłanym powodowi przez stronę pozwaną. Tożsamość wskazanej w zawiadomieniu propozycji uchwały i treść samej uchwały jest oczywista, a przedstawione przez strony dowody z dokumentów nie pozostawiają co do tego jakichkolwiek wątpliwości.

Brak jest zatem podstaw do stwierdzenia, że uchwała ta nie była objęta porządkiem obrad, jak próbuje to wykazać strona powodowa. Powyższe oznacza, że nie został naruszony §13 statutu spółki, w którym wskazano, że w przypadku podjęcia uchwały nieobjętej porządkiem obrad wymagana jest obecność(...)kapitału zakładowego spółki przy jednoczesnym braku sprzeciwu obecnych. Okoliczności, o których mowa w §13 statutu, nie zaistniały i w tej sytuacji podjęcie zaskarżonej przez powoda uchwały możliwe było na podstawie bezwzględnej większości głosów na podstawie §15 statutu.

Zaskarżona uchwała nie narusza też treści §8 i §9 statutu spółki. Zgodnie z §8 statutu akcje są zbywalne, z zastrzeżeniem włączeń wskazanych w tym postanowieniu i wynikających z przepisów prawa. Jednym z nich jest zakaz nabywania akcji własnych, o którym mowa min. w art. 362 §1 k.s.h. Jednocześnie przepis art. 362 §1 pkt 5 wyłącza zakaz nabywania przez spółkę akcji własnych, jeżeli nabycie akcji ma na celu ich umorzenie. Stanowi o tym również treść statutu zawarta w §8 ust 1a.

Jak wynika z treści podjętej uchwały, stanowi ona upoważnienia dla zarządu spółki do nabycia akcji własnych, jednocześnie określając wszystkie warunki co do nabycia wymienionych akcji, o których mowa w §8 i §9 statutu w celu ich umorzenia. W konsekwencji nabycie przez spółkę akcji własnych na podstawie uchwały nr 18/2014 należy w oparciu o art. 362 §1 pkt 5 k.s.h., jak również treść zapisów statutu spółki, uznać za dopuszczalne. Jednocześnie brak jest innych twierdzeń, na podstawie których możliwe byłoby stwierdzenie, że skutek podjęcia zaskarżonej uchwały doszło do naruszenia innych zapisów statutu spółki. Powód ograniczył się jedynie do ogólnego stwierdzenia sprzeczności zaskarżonej uchwały ze statutem, co w świetle zgromadzonego materiału dowodowego jest niewystarczające do uznania, że okoliczność ta w niniejszej sprawie rzeczywiście ma miejsce.

Jednocześnie wskazać należy, iż Sąd nie odnosi się do zarzutu sformułowanego przez powoda odnośnie naruszenia przepisów k.s.h., w tym art. 402 § 2 k.s.h., albowiem powód – reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika - wyraźnie żądał uchylenia uchwały – art. 422 §1 k.s.h., nie zaś stwierdzenia jej nieważności – art. 425 §1 k.s.h.

Sąd nie podzielił także stanowiska powoda co do drugiego zarzutu odnoszącego się do sprzeczności zaskarżonej uchwały z dobrymi obyczajami. W zakresie tego zarzutu E. K. wskazał jedynie, że uchwała ta nie uwzględnia różnych interesów służących wszystkim w spółce. Powód nie uzasadnia jednak o jakie interesy chodzi i jakich podmiotów przedmiotowa uchwała miałaby nie uwzględniać. Brak jest również i w tym zakresie inicjatywy dowodowej, co zgodnie z regułą wyrażoną w art. 6 k.c. obciąża powoda, gdyż to na powodzie jako stronie oczekującej wydania przez Sąd określonego rozstrzygnięcia spoczywa obowiązek przedstawienia dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Zaoferowany materiał dowodowy nie wskazuje na to, że przedmiotowa uchwała mogłaby godzić w dobre obyczaje. Powód nie stawiał się przy tym wezwany prawidłowo na termin rozprawy celem przeprowadzenia dowodu z jego przesłuchania, a jego niestawiennictwo pozostaje nieusprawiedliwione.

Należy wskazać, że podobnie jak w przypadku sprzeczności ze statutem, wykazanie sprzeczności z dobrymi obyczajami nie powinno się ograniczać do ogólnej konstatacji o sprzeczności, lecz wskazywać jakie obyczaje zostały naruszone w danej sytuacji i w jaki sposób. Innymi słowy, konieczne jest wskazanie przez podmiot odwołujący się do pojęcia dobrych obyczajów jaka konkretnie zasada, przynależna do tej zbiorczej z natury rzeczy kategorii, została naruszona w następstwie podjęcia uchwały określonej treści (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 15 listopada 2012 r., I ACA 1036/12, niepubl.).

W orzecznictwie przyjmuje się, że uchwała narusza dobre obyczaje, jeżeli godzi w ogólnie przyjęte zasady słusznego postępowania w relacjach gospodarczych, jak i w reguły postępowania wewnątrz spółki – pomiędzy akcjonariuszami oraz pomiędzy akcjonariuszami a spółką (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 października 2008 r., III CSK 100/08, wyr. Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 26 marca 2009 r., V ACA 49/09). Sprzeczność uchwały z dobrymi obyczajami występuje zatem wówczas, gdy w obrocie handlowym może być ona uznana za nieetyczną, przy czym chodzi tu raczej nie o ocenę z punktu widzenia etyki przeciętnego, uczciwego człowieka, lecz o oceny nastawione na zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania spółki pod względem ekonomicznym (por. wyr. Sądu Najwyższego z 8 marca 2005 r., IV CK 607/04, por. także wyr. Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 15 listopada 2012 r., I ACA 1036/12, niepubl.). Chodzi więc o taką sytuację, kiedy w obrocie handlowym może być ona uznana za nieetyczną w świetle tradycyjnie rozumianej uczciwości kupieckiej, uwzględniającej jednakże kryteria ekonomiczno - funkcjonalne i oceny zorientowane na zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania i rozwoju spółki kapitałowej, a także poszanowanie interesów jej wspólników i akcjonariuszy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 27 marca 2013 r., I CSK 407/12).

Z kolei sprzeczność uchwały walnego zgromadzenia spółki akcyjnej z dobrymi obyczajami, prowadząca jednocześnie do pokrzywdzenia akcjonariusza zachodzi wtedy, gdy cały lub prawie cały zysk jest przeznaczony na inny cel niż wypłata dywidendy, którego nie uzasadnia sytuacja ekonomiczna spółki, zwłaszcza jeśli z osiągniętego zysku korzystają tylko niektórzy akcjonariusze (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 03 października 2014 r. sygn. akt V ACa 244/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 16 kwietnia 2014 r. sygn. akt I ACa 5/14, uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2008 r., III CSK 100/08, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2012 r., III CZP 84/12).

E. K. poza ogólnym stwierdzeniem, że uchwała nie uwzględnia różnych interesów w spółce nie przedstawił jednak na tę okoliczność żadnych bliższych twierdzeń. Nie wyjaśnił o jakie interesy chodzi, tak aby Sąd mógł dokonać w tym zakresie oceny, jak również nie wskazała jakich one grup dotyczą. Nie jest zaś rolą Sądu ustalanie za stronę okoliczności, które stanowią o zasadności jej twierdzeń. Podkreślić przy tym należy, że powód był w niniejszym postępowaniu reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika.

Sąd analizując dalsze zarzuty podniesione przez powoda nie stwierdził również, by zaskarżona przez niego uchwała godził w interesy spółki oraz miała na celu pokrzywdzenie akcjonariuszy.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu naruszenia interesów spółki, Sąd uznał za wiarygodne wyjaśnienia strony pozwanej złożone na rozprawie przez członka zarządu spółki. Słuchany w charakterze strony L. F. zeznał, że spółka od momentu powołania nowego zarządu systematycznie co rok nabywa akcje własne w celu ich umorzenia. Działanie te mają przyczynić się do poprawy płynności finansowej spółki (por. wyjaśnienia pozwanego na rozprawie w dniu 04 sierpnia 2016 r. czas 00:31:00).

W odpowiedzi na pozew wskazano również, że nabycie w celu umorzenia akcji własnych serii (...), umożliwić miało dokonanie emisji akcji serii (...). Pozwany wskazał, że dzięki temu możliwa była poprawa wskaźników finansowych kapitału zakładowego, który z (...) na dzień 30 czerwca 2013 roku dzięki nabyciu akcji własnych celem ich umorzenia wzrósł do (...) na dzień 30 czerwca 2014 roku. Działania tego, wbrew stanowisku prezentowanemu przez stronę powodową, nie sposób zatem uznać jako godzącego w interes spółki, gdyż w rezultacie prowadzi ono do poprawienia struktury finansowej w spółce. Brak jest jednocześnie twierdzeń przeciwnych, z których wynikałoby, że w rzeczywistości nabywanie przez spółkę akcji własnych celem ich umorzenia stanowi naruszenie interesów spółki. Na gruncie art. 422 §1 k.s.h. godzenie w interesy spółki ma miejsce wówczas, gdy są podejmowane działania powodujące uszczuplenie majątku, ograniczające zysk spółki, "uderzające" w dobre imię jej lub jej organów, czy chroniące interesy osób trzecich kosztem interesów spółki (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 lipca 2013 r. sygn. akt V ACa 252/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 08 lutego 2013 r. sygn. akt VI ACa 1124/12). W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd na podstawie twierdzeń oraz dowodów stron nie stwierdził, że zaskarżona uchwała zmierza do podejmowania któregokolwiek z ww. działań.

Brak jest również jakichkolwiek podstaw do uznania, że przedmiotowa uchwała godzi w interesy akcjonariuszy. Zarzut ten strona powodowa uzasadniła tym, iż uchwała ta wyrządza powodowi krzywdę, stanowiącą szkodę w aspekcie majątkowym. Stanowisko to należy jednak uznać za chybione oraz nie poparte jakimkolwiek dowodem. Jak wynika z treści przedmiotowej uchwały, nie stanowi ona ograniczenia - jak wydaje się próbuje to przedstawić powód - do rozporządzania przez niego będących jego własnością akcjami. Uchwała nr 18/2014 określa jedynie, upoważnienie zarządu spółki do nabycia od akcjonariuszy, w tym również od powoda akcji imiennych serii (...) w maksymalnej ilości (...) sztuk celem ich umorzenia. Uchwała ta jednocześnie odwołuje się do treści §8 i §9 statutu określającej warunki nabywania akcji.

Uchwała ta nie ogranicza przy tym powodowi możliwości zbycia należących do niego akcji serii (...) na rzecz osób trzecich. Brak jest w tym zakresie jakiegokolwiek ograniczenia w treści zaskarżonej uchwały. Powód nie wyjaśnił w jaki sposób podjęcie uchwały nr 18/2014 miałyby wyrządzić mu krzywdę, a stwierdzenie, że „w wyniku podjętej uchwały akcjonariusz posiadający (...) akcji serii (...) będzie mógł je zbyć w (...), a akcjonariusz posiadający (...) akcji serii (...) jedynie w (...)”, są ujęte bardzo ogólnie. W szczególności powód nie wyjawiał jaki przywołana sytuacja ma mieć związek z pokrzywdzeniem po jego stronie, w sytuacji gdy posiadanymi akcjami powód może swobodnie dysponować i zbyć chociażby na rzecz osób trzecich, a nie upoważnionemu zarządowi spółki.

Podzielić należy prezentowany w orzecznictwie pogląd, że pokrzywdzenie akcjonariusza ma miejsce wtedy, gdy w wyniku podjęcia uchwały jego pozycja w spółce ulega pogorszeniu, czy to w aspekcie osobistym czy udziałowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z 10 lipca 2009 r., II CSK 91/09, zob. A. Kidyba, Komentarz zaktualizowany do art. 422 Kodeksu spółek handlowych). Pomimo powołania się przez powoda na powstanie po jego stronie krzywdy w aspekcie majątkowym, argument ten nie został w jakimkolwiek stopniu rozwinięty. Powód nie przedstawił żadnych

okoliczności, na podstawie których Sąd mógłby stwierdzić, że podjęta w dniu 26 czerwca 2014 roku uchwała nr 18/2014 wpływa także negatywnie na jego pozycję w spółce, lub została podjęta w zamiarze wyrządzenia mu krzywdy. Nie można bowiem przyjąć, że uchwała będzie podjęta w celu pokrzywdzenia akcjonariusza, gdy jedynie on nie akceptuje jej treści, lub gdy sprawia mu ona przykrość.

W odróżnieniu od godzenia w interesy spółki - co może być działaniem przypadkowym, niecelowym, w przypadku pokrzywdzenia akcjonariusza uchwała taka musi być podjęta z wyraźną wolą pokrzywdzenia (w celu), a nie może to mieć wymiaru przypadkowego.

W konsekwencji Sąd, opierając się na zaoferowanych przez strony twierdzeniach i dowodach, nie dostrzegł przesłanek warunkujących skuteczne zaskarżenie uchwały nr 18/2014 z dnia 26 czerwca 2014 roku.

Z tych względów powództwo o uchylenie przedmiotowej uchwały należało a contrario art. 422 §1 i 2 k.s.h. w zw. z art. 424 k.s.h. oddalić, o czym Sąd orzekł jak w pkt 1 sentencji.

O kosztach procesu orzeczono w pkt 2 sentencji na podstawie art. 98 §1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 §1 k.p.c. oraz §10 ust 1 pkt 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (Dz.U. nr 163, poz. 1349 ze zm.), zasądając od powoda jako strony przegrywającej sprawę na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego.

SSO Anna Rachocka